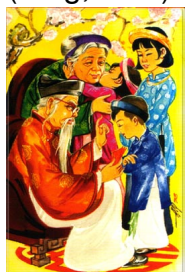

Chuyện Tết ngày Xuân

Tác Giả: TR M THIÊN THU (Xuân Nhâm Thìn, 2012)
Chúa Nhật, 08 Tháng 1 Năm 2012 18:54

Tết t u nh nhàng mà v n r n rằng đ a h i th mùa Xuân vào cu c s ng. Đây là m t ca khúc Xuân r t quen thu c và đ th ng, ca t đ p và giai đ u cũng đ p. “Anh cho em mùa Xuân, n hoa vàng m i n , chi u Đông nào nhung nh . Đ ng lao xao lá đ y, chân b c mòn hè ph , m t bu n vin ng n cây. Anh cho em mùa Xuân, mùa Xuân này t t c , l c non v a tr y lá. L i th ru côi đ i, b y chim lùa v t n ng, trong khói chi u ch i v i...” (Anh Cho Em Mùa Xuân – nh c: Nguy n Hi n, th : Kim Tu n).

Tết t u nh nhàng mà v n r n rằng đ a h i th mùa Xuân vào cu c s ng. Đây là m t ca khúc Xuân r t quen thu c và đ th ng, ca t đ p và giai đ u cũng đ p. Trong ca khúc này có đ ng t “cho” đ c l p đi l p l i, nói lên lòng qu ng đ i ch không ích k ch mu n “nh n”, vì “cho” (t ng, bi u) là m t đ ng t quan tr ng trong cu c s ng th ng nh t.

Khi có chuy n gì ph n kh i, ng i ta th ng nói “vui nh Tết” ho c “Tết nh t”. Đi u đó ch ng t là Tết r t vui, luôn đ c mong ch , luôn là ngày “nh t” trong năm. Ngày Tết, v i tr em là ni m khao khát và vui m ng, v i ng i l n là trách nhi m và b n ph n – và đôi khi có ng i không mong Tết, vì Tết đ i v i h có th bu n h n ngày th ng.

Đông l nh qua, Xuân m đ n, đó là quy lu t t nhiên c a đ t tr i. Mùa Xuân là mùa c a s ng, cây c i n y l c, đ m bông, th hi n tính tr trung và đ i m i. Mùa Xuân còn là đ p đoàn t , yêu th ng, tha th , cùng t n h ng và chia s ni m h nh phúc. G p nhau, ai cũng tay b t m t m ng, có gì sai sót trong năm cũ cũng b qua h t, và trao nhau nh ng l i chúc t t đ p nh t. Đó là “t ng c u, nghinh tân”, đ c bi t trong giây phút thiêng liêng nh t: Giao th a. Ngày x a, đêm giao th a còn đ c g i là đêm tr t ch – kho ng th i gian thiêng liêng nh t trong năm, khi các gia đình sum h p, chu n b đón năm m i v i nh ng đ u t lành s đ n và ti n tr năm cũ v i nh ng mu n phi n đã qua.

Trong giây phút giao th a, các gia đình l p bàn th cúng t tiên, khói nhang nghi ngút, bánh trái đ y bàn. Ng i ta th ng đ t trên bàn các lo i trái cây nh : Mãng c u, d a, đu đ , xoài; theo phát âm ti ng Nam b là “c u v a đ xài”. Nh v y, k ra ng i ta cũng không tham lam, còn gi đ c “nhân chi s tính b n thi n”. Ng i có máu khô hài thì nói là bày trên bàn 4 th : Chôm chôm, xoài, cái líp, cái gác бага; nghĩa là “chôm ch a đ xài líp бага” (xài líp бага là xài tho i

mái). Dù chơi đùa vui, nhưng chơi ngỗ con người đã... bị nếm chát “thị n”. Người ta còn bói Kieu và làm những nghi lễ trừ ma quỷ. Người Việt có tục lệ tết đờp:

Xuân v, mừng M t t Cha

M ng Hai t t Chú, mừng Ba t t Th y

M ng M t t Cha – Người Á Đông nói chung và người Việt nói riêng, truyền thống “u ng n c nh ngu n” để tôn trọng, đó m t truy n th ng t t đ p đ y tính nhân b n. T tiên, ông bà, cha m là những người thân có công lao n đ i v i chúng ta, th nên chúng ta ph i dành “u tiên s m t”. Th t v y, đó là nghĩa v c a m i người, vì “chim có t, người có tông, cây có c i, n c có ngu n”, và đó cũng là đ o làm người.

M ng Hai t t Chú – Đó là các thân b ng quy n thu c, là họ hàng N i Ngo i, là xóm gi ng, là b n bè, là ân nhân,... S ng trên đ i không ai có th là m t c đ o, vì cu c s ng là m t xã h i, không tr c ti p liên h thì cũng gián ti p liên h b ng nhi u cách. Người này có liên đ i v i người kia, dù có th chỉ là m t ánh m t ho c thái đ , th m chí có th chỉ qua ý nghĩ. Người này có trách nhi m và b n ph n v i người kia, dù là người d ng n c lã, dù là người ch a bi t m t quen tên. Hãy t t nhau b ng cách luôn tri t đ tôn trọng nhân v, nhân ph m và nhân quy n c a nhau.

M ng Ba t t Th y – Th i phong ki n áp d ng tr t t xã h i: Quân – S – Ph . Ở đây chúng ta không nói chuyện “th t tr c sau” mà chú trọng t m quan trọng c a 3 c p b c. Trong đó người th y đ c đ cao theo tinh th n “tôn s trọng đ o”, và người Việt cũng khuyên: “Mu n con hay ch h y yêu l y th y”. Hán Việt dùng t S Ph, người th y không chỉ là người d y mà còn đ c coi nh “ph m u”. Th nh ng ngày nay người ta không còn coi trọng lòng “tôn s trọng đ o”, đó là đ u hi u sa sút đ o đ c!

